

WSTĘP

Informacja o przebiegu wykonania budżetu Miasta Olsztyna za I półrocze 2014 roku jest wykonaniem dyspozycji zawartej w art. 266 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku *o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.). Zakres i forma informacji półrocznej określony został przez Radę Miasta Olsztyna w uchwale Nr LV/877/14 z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie *w sprawie określenia zakresu i formy informacji o przebiegu wykonania budżetu Miasta Olsztyna za I półrocze, informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej oraz informacji o przebiegu wykonania planów finansowych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej i samorządowych instytucji kultury za I półrocze.*

Informacja o przebiegu wykonania budżetu z I półrocze 2014 roku opracowana została w oparciu o dane zawarte w sprawozdaniach budżetowych dotyczących dochodów i wydatków budżetowych i pozabudżetowych oraz przychodów i kosztów pozabudżetowych (Rb-27S, Rb-28S, Rb-30S, Rb-34S), zobowiązań według tytułów dłużnych oraz należności (Rb-Z, Rb-N), sporządzone według zasad określonych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 roku *w sprawie sprawozdawczości budżetowej* (Dz. U. poz. 119). Część opisowa do informacji półrocznej, sporządzona w szczególności odpowiadającej uchwale budżetowej, stanowi uzupełnienie danych wynikających ze sprawozdawczości budżetowej.

Do informacji półrocznej o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze br. dołączone zostały, zgodnie z art. 266 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku *o finansach publicznych*, informacje o przebiegu wykonania planów finansowych samorządowych instytucji kultury oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, za I półrocze 2014 roku, uwzględniające w szczególności stan należności i zobowiązań, w tym wymagalnych (zawartych w sprawozdaniach Rb-N i Rb-Z), sporządzone przez instytucje i sp zoz-y. Zakres tych informacji, podobnie jak w przypadku informacji o przebiegu wykonania budżetu Miasta, został określony przez Radę Miasta w uchwale Nr LV/877/14 z dnia 25 czerwca 2014 r.

Wykonywanie budżetu jest wynikiem powiązanych ze sobą procesów zmierzających do realizacji przez organ wykonawczy (Prezydenta) oraz kierowników jednostek organizacyjnych uchwały budżetowej, w szczególności do pozyskiwania zaplanowanych dochodów, przestrzegania ustalonych limitów wydatków, uwzględniania ustalonego planu przychodów i rozchodów.

Budżet Miasta Olsztyna na 2014 rok Rada Miasta Olsztyna uchwaliła na sesji Rady w dniu 16 grudnia 2013 roku, podejmując uchwałę Nr XLVIII/774/13 w sprawie budżetu Miasta Olsztyna na 2014 rok, w której określone zostały podstawowe wielkości budżetowe takie jak:

- dochody budżetu - w wysokości 993.660.048 zł, w tym:
  - dochody bieżące - w wysokości 758.838.220 zł
  - dochody majątkowe - w wysokości 234.821.828 zł
- wydatki budżetu - w wysokości 1.039.722.733 zł, w tym:
  - wydatki bieżące - w wysokości 738.424.562 zł
  - wydatki majątkowe - w wysokości 301.298.171 zł
- deficyt budżetu - w wysokości 46.062.685 zł
- przychody budżetu - w wysokości 73.970.613 zł
- rozchody budżetu - w wysokości 27.907.928 zł
- rezerwa ogólna - w wysokości 1.050.000 zł
- rezerwy celowe - w wysokości 3.755.000 zł, w tym:
  - rezerwa celowa na inwestycje i zakupy inwestycyjne 170.000 zł

- o rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego 2.165.000 zł
- o rezerwa celowa na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych, w tym na wynagrodzenia i pochodne 1.420.100 zł.

W I półroczu 2014 roku, w budżecie następowały zmiany zatwierdzone przez Radę Miasta w uchwałach zmieniających uchwałę budżetową, zatwierdzone przez Prezydenta zarządzeniami wpływającymi na zmianę budżetu, w tym zarządzeniami obejmującymi przeniesienia dokonywane przez Prezydenta, zgodnie z upoważnieniami wynikającymi z ustawy o finansach publicznych i udzielonymi przez Radę Miasta Olsztyna, zarządzeniami dotyczącymi podziału rezerw budżetowych, zarządzeniami wprowadzającymi zmiany związane i zgodne z kwotami wynikającymi z zawiadomień Dyrektora Krajowego Biura Wyborczego Delegatura w Olsztynie oraz Wojewody Warmińsko – Mazurskiego o podjętych decyzjach w kwestii zmian dotacji celowych z budżetu państwa, zarządzeniami wprowadzającym zmiany po stronie dochodów i wydatków budżetu związane ze zwrotami świadczeń udzielonych z dotacji celowych z budżetu państwa. Istotniejsze zmiany dotyczące poszczególnych parametrów uchwały budżetowej zostały zaprezentowane w części opisowej informacji półrocznej, przy czym w przypadku przedsięwzięć wieloletnich, zmiany takie zostały zaprezentowane w informacji o kształtowaniu się wieloletniej prognozy finansowej za I półrocze 2014 r.

Wielkość zmian w budżecie, jakie były dokonywane w trakcie I półrocza br. w trybie uchwał Rady i zarządzeń Prezydenta, na dzień 30 czerwca 2014 roku wyniosła:

- dochody budżetu - zmniejszenie o 2.555.525,16 zł, w tym:
  - o dochody bieżące - zwiększenie o 9.284.571,00 zł
  - o dochody majątkowe - zmniejszenie o 11.840.097,00 zł
- wydatki budżetu - zwiększenie o 15.030.275,84 zł, w tym:
  - o wydatki bieżące - zwiększenie o 4.468.111,84 zł
  - o wydatki majątkowe - zwiększenie o 10.562.164,00 zł
- deficyt budżetu - zwiększenie o 17.585.801,00 zł
- przychody budżetu - zwiększenie o 48.773.983,00 zł
- rozchody budżetu - zwiększenie o 31.188.182,00 zł
- rezerwa ogólna - rozdysponowana na kwotę 177.000,00 zł
- rezerwy celowe - rozdysponowane na kwotę 1.025.498,00 zł, tym:
  - o rezerwa celowa na inwestycje i zakupy inwestycyjne 72.598,00 zł
  - o rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego 10.000,00 zł
  - o rezerwa celowa na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych, w tym na wynagrodzenia i pochodne 942.900 zł.

Zmiany w budżecie, jakie miały miejsce w I półroczu br., były w znacznej mierze wynikiem decyzji zewnętrznych dotyczących dotacji celowych z budżetu państwa, dotacji z budżetu Unii Europejskiej, środków i dotacji z funduszy celowych, co niejako wymuszało dostosowanie zapisów w budżecie

i wieloletniej prognozie finansowej do realiów, w tym do możliwości finansowych, a w przypadku wieloletniej prognozy obejmowało również zmiany w zakresie lat następnych .

Wymienione wyżej wielkości oraz ich wzrost bądź spadek odnotowany w analizowanym okresie sprawozdawczym, na dzień 30 czerwca br. ukształtowały budżet, którego podstawowe wielkości planowane i sprawozdawcze wynosiły:

- dochody budżetu - plan 991.104.522,84 zł
wykonanie 477.855.665,29 zł, tj. 48,21%
- w tym:
  - dochody bieżące - plan 768.122.791,84 zł
wykonanie 427.454.491,79 zł, tj. 55,65%
  - dochody majątkowe - plan 222.981.731,00 zł
wykonanie 50.401.173,50 zł, tj. 22,60%
- wydatki budżetu - plan 1.054.753.008,84 zł
wykonanie 408.583.097,30 zł, tj. 38,74%
- w tym:
  - wydatki bieżące - plan 742.892.673,84 zł
wykonanie 360.530.139,57 zł, tj. 48,53%
  - wydatki majątkowe - plan 311.860.335,00 zł
wykonanie 48.052.957,73 zł, tj. 15,41%
- deficyt/nadwyżka budżetu - plan 63.648.486,00 zł
wykonanie 69.272.567,99 zł, przy czym nadwyżka pozyskanych dochodów nad poniesionymi wydatkami sprawiły, że na dzień 30 czerwca odnotowana została nadwyżka budżetowa, a nie jak planowano – deficyt
- przychody budżetu - plan 122.744.596,00 zł
wykonanie 31.998.678,47 zł, gdzie kwota 31.971.747,27 zł to kwota wolnych środków, których na początek roku nie planowano, a które są wynikiem odnotowanym na koniec 2013 roku w bilansie z wykonania budżetu
- rozchody budżetu - plan 59.096.110,00 zł
wykonanie 5.055.245, zł, tj. 8,55%
- rezerwa ogólna - do rozdysponowania w II półroczu 873.000 zł
- rezerwy celowe - do rozdysponowania w II półroczu 2.729.502 zł, w tym:
  - rezerwa celowa na inwestycje i zakupy inwestycyjne - do rozdysponowania w II półroczu 97.402,00 zł
  - rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego - do rozdysponowania w II półroczu 2.155.000,00 zł
  - rezerwa celowa na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych, w tym na wynagrodzenia i pochodne - do rozdysponowania w II półroczu 477.100 zł.

W I półroczu nie zostało przeprowadzone postępowanie przetargowe na kredyt na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków z budżetu UE, który planowany był na kwotę 19.514.939

zł. Tak jak w latach poprzednich, mimo braku kredytu, zadania były realizowane, a ich finansowanie przewidziane do finansowania z planowanego kredytu zapewniały własne środki budżetowe, które na dzień 30 czerwca br. zostały zaangażowane w wysokości 10.800.367,34 zł.

W uzasadnieniu do projektu budżetu na rok bieżący sygnalizowałem problemy związane z nienajlepszą sytuacją finansową Miasta i koniecznością wdrażania działań oszczędnościowych, których wyrazem były projekty uchwał: budżetowej i wieloletniej prognozy finansowej, w których przedstawione zostało zabezpieczenie finansowe dla zadań obligacyjnych, bezpiecznego funkcjonowania jednostek organizacyjnych oraz dla zapewnienia kontynuacji realizowanych przedsięwzięć, w szczególności współfinansowanych ze środków budżetu UE. Dziś jeszcze nie sposób ocenić, czy takie podejście było wystarczające, gdyż nie wszystkie z dochodów jak też wydatków budżetowych, realizowane są w takim samym czasie, co widać przede wszystkim po poziomie wykonania poszczególnych parametrów budżetu. Mimo iż na koniec I półrocza br. w budżecie odnotowana została dość duża nadwyżka dochodów nad wydatkami, nie ma podstaw do przyjęcia założenia, że taki wynik zostanie osiągnięty na koniec roku, gdyż większość zadań generujących znaczne koszty (inwestycje) będzie realizowana w II półroczu.

Informacja o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2014 roku zawiera obligatoryjną część tabelaryczną sporządzoną w szczególności uchwały budżetowej. Dane te są zgodne ze sprawozdaniami budżetowymi przekazanymi Regionalnej Izbie Obrachunkowej, a w dalszej kolejności – do Ministerstwa Finansów.

W samej uchwale budżetowej wyartykułowane zostały natomiast niektóre z dochodów i związanych z nimi wydatków, wynikające z ustaw szczególnych, w tym:

- dochody z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz wydatki na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej – w wysokości 1.094.442 zł i o ile dochody zostały zrealizowane w wysokości wyższej niż plan - 1.280.254,36 zł (116,98%), o tyle wydatki wyniosły w I półroczu tylko 78.192,92 zł,
- dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi - w wysokości 30.365.577 zł (w drugim półroczu zakłada się zmniejszenie planu dochodów i wydatków o ok. 5.300.000 zł, celem zrównania wielkości planowanych) oraz wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – w wysokości 30.281.741 zł, gdzie wykonanie dochodów wyniosło na dzień 30 czerwca br. – 13.985.749,82 zł, a wydatków – 9.859.764,14 zł,
- dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych – w wysokości 3.680.000 zł oraz wydatki związane z realizacją zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych – w wysokości 3.781.988 zł i z zakresu przeciwdziałania narkomanii – w wysokości 58.088 zł; dochody na koniec I półrocza osiągnęły poziom 2.989.029,81 zł, a wydatki – odpowiednio: 1.518.301,06 zł i 26.914,29 zł.

W zestawieniu głównych wielkości budżetowych za I półrocze 2014 roku, zamieszczonym na końcu niniejszego wstępu, zaprezentowane zostały dane planowane na dzień 1 stycznia 2014 roku, suma zmian jakie miały miejsce w okresie I półrocza, dane planowane na dzień 30 czerwca br., dane sprawozdawcze na dzień 30 czerwca br. oraz poziom wykonania wyrażony procentowym odniesieniem wykonania do planu na dzień 30 czerwca br. Dane te odpowiadają większości zapisów, jakie umieszczone są w treści uchwały budżetowej oraz materiałom przedłożonym Radnym i Izbie z projektem budżetu na rok bieżący. Uzupełnieniem danych zawartych w części tabelarycznej są objaśnienia zawarte w informacji półrocznej. Użyte w objaśnieniach skróty: plan „+”, plan „-”, plan „w” oznaczają, że plan uległ zwiększeniu, zmniejszeniu lub został wprowadzony w trakcie I półrocza bieżącego roku.